ଅଶୋକ କୁମାର ଗୁପ୍ତା

ବନାମ

ବିଜୟ କୁମାର ଅଗ୍ରୱାଲ

ଫେବୃଆରୀ 28, 2002

[ସୟଦ ଶାହ ମହମ୍ମଦ କାଦ୍ରି ଏବଂ ଡୋରାଇସ୍ୱାମୀ ରାଜୁ, ନ୍ୟାୟାମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ଦେୱାନୀ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସଂହିତା, 1908 :

ଆଦେଶ 8, ନିୟମ 6-ଏମ୍.ପି. ଆବାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାରିତା-ଘରମାଲିକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପାଇଁ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର- ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଘରମାଲିକଙ୍କ ପ୍ରତି-ଦାବି କରିବା-ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଧାର କରି-ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23-A ଅନୁଯାୟୀ, ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ବେଦଖଲର ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିବାର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ନାହିଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି କରି ଭଡାଟିଆ ପ୍ରତିବାଦ କରୁଛନ୍ତି-ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ପ୍ରତି ଦାବି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ଗୃହୀତ ବିଚାରାଦେଶ ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବ ପାଇଁ ବୈଧ ହେବ ନାହିଁ ।

ଏମ୍.ପି. ଆବାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ, 1961 ।

ଧାରା 11- A, 12, 23- A, 23- J ଏବଂ 45-ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା - ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା- ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଆଧାର କରି-ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା, ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଧାରା 23- J ରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ବର୍ଗରେ ଆସୁନଥିବା ଜମି ମାଲିକଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରା 12 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରିବାର ଏବଂ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଅଛି ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6321/1999 ।

S.A. ସଂଖ୍ୟା 621/1998ରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 15.3.99 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏସ୍.ଏସ୍. ଖଣ୍ଡୁଜା ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏ.କେ. ଚିତଲେ ଏବଂ ନୀରଜ ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଆବେଦନକାରୀ ହେଉଛନ୍ତି ଘରର ଭଡାଟିଆ - ପ୍ରଥମ ମହଲା, 46 M.L.B. କଲୋନି, ଗ୍ୱାଲିଅର (MP) (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଆବାସ') ଯାହା ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ଜଣେ ସୁଶୀଲ କୁମାରଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିଲା, ଯିଏ ଏହାକୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବିକ୍ରୟ କରିଥିଲେ । ଏହିପରି, ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଭଡାଟିଆ ହୋଇଗଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗ୍ୱାଲିୟରର ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ରେଣୀର ୯ମ ଦେୱାନୀ ବିଚାରପତି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ମାମଲା ସଂଖ୍ୟା 453A/1996ରେ ଏକ ମାମଲା ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ୍ଥଗିତାଦେଶ ଜାରି କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିଲା ।ଉକ୍ତ ମକଦ୍ଦମାରେ ଉତ୍ତରଦାତା C.P.C.ର ନିୟମ 6 ର ଆଦେଶ VIII ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ପ୍ରତି ଦାବି କରିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଏମ୍.ପି. ଆବାସ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଅଧିନିୟମ (ସଂକ୍ଷେପରେ 'ଅଧିନିୟମ') ର ଧାରା 12 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ(e) ଅନୁଯାୟୀ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବାକୁ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଦାବିକୁ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ବଜାୟ ରଖିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିବେଦନ କରିଥିଲେ । ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ପରେ ଏବଂ ପକ୍ଷମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମାଣକୁ ବିଚାର କରି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ କହିଥିଲେ ଯେ C.P.C.ର ନିୟମ 6 ର ଆଦେଶ VIII ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଦାବି ବଜାୟ ରଖିବା ଯୋଗ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ପରିସର ପ୍ରକୃତରେ ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତଦନୁସାରେ, ଏହା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତିଦାବିକୁ ବିଚାରାଦେଶ କରିଥିଲା ଏବଂ ଜାନୁଆରୀ 31, 1998 ର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ସ୍ଥଗିତାଦେଶର ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରିଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପ୍ରତିଦାବୀ ଉପରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ବେଦଖଲ ବିଚାରାଦେଶ ସମ୍ପର୍କରେ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଷଷ୍ଠ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି, ଗ୍ୱାଲିଅର (ଏମ୍.ପି.)ଙ୍କ ନ୍ୟାୟଳୟରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ବିଜ୍ଞ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଅକ୍ଟୋବର 8, 1998 ରେ ଆବେଦନ ଖାରଜ କରିଥିଲେ । ସେହି ରାୟ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସଫଳ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 621/1998 ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନ 15 ମାର୍ଚ୍ଚ, 1999 ତାରିଖର ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ଏହି ଆବେଦନରେ ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ବିରୋଧ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ.ଏସ. ଖଣ୍ଡୁଜା ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅଧ୍ୟାୟ III-A ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଦାବି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରକଙ୍କ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ସ୍ୱାଧୀନ ମାମଲା ଦାୟର କରିବା ଉଚିତ୍ ଥିଲା, ତେଣୁ ଆପତ୍ତି ଅଧୀନରେ ଥିବା ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏ.କେ. ଚିତାଲେ ଯୁକ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ 1983 ମସିହାରେ ଆଇନରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ଅଧ୍ୟାୟ III-A, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସଂଶୋଧନ କରାଯାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହା ଧାରା 23-J ରେ ପରିଭାଷିତ ହୋଇଥିଲା, ଏବଂ ଏହିପରି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟଳୟ ବାସସ୍ଥାନ ଭାବରେ ଦଖଲର ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ପାଲଟା ଦାବିକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ।

ଆମେ ଦେଖିପାରୁଛୁ ଯେ C.P.C.ର ଆଦେଶ VIII ନିୟମ 6 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଦାବିର ବଜାୟ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଚାର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଅଧିନିୟମର ଧାରା 23-A ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି

ବେଦଖଲର ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାରିତ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କେନ୍ଦ୍ରିତ ଥିଲା ।

ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଗ୍ରହିତ ବିବାଦ ଉପରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି: ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (e) ରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଆଧାରରେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବେଦଖଲର ବିଚାରଦେଶକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଭୁଲ କରିଛନ୍ତି କି ।

ଧାରା 12 ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ(e), ଧାରା 45, ଧାରା 23-A ଏବଂ 23-J (ଅଧ୍ୟାୟ III-A ରେ) ଏବଂ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 11-A ର ଏକ ଉଲ୍ଲେଖ ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହେବ ।

ଧାରା 12 ଅଧ୍ୟାୟ III ରେ ଅଛି, ଯାହା ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସହିତ ଜଡିତ । ଧାରା 12 (1) (e), ଯାହା ସହିତ ଆମେ ଏଠାରେ ଜଡିତ, ଏଠାରେ ଉଦ୍ଧୃତ ହୋଇଛି:

" *12. ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ–*

(1) ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ବିପରୀତ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ବାସସ୍ଥାନରୁ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବେଦଖଲ ପାଇଁ କୌଣସି ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯିବନାହିଁ : -

(a) *** *** ***

(b) *** *** ***

(c) *** *** ***

(d) *** *** ***

(c) ବାସସ୍ଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଡା ନିଆଯାଇଥିବା ବାସସ୍ଥାନ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ପାଇଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପରିବାରର ଯେକୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ଭାବରେ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକ, ଯଦି ସେ ଏହାର ମାଲିକ ହୁଅନ୍ତି କିମ୍ବା ଯାହାଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସମ୍ପୃକ୍ତ ସହର କିମ୍ବା ସହରରେ ତାଙ୍କ ଦଖଲରେ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ବାସସ୍ଥାନ ନାହିଁ । ”

ଉପରୋକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସରଳ ପାଠ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ ଉପ-ଧାରା (1) ଏକ ଘରୋଇ ଦଲିଲରେ ବ୍ୟବହୃତ ଖଣ୍ଡ ହୁଏ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରଦାନ କରେ ଯେ ବିପରୀତ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, କୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ, ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (a) ରୁ (p) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଏକ କିମ୍ବା ଅଧିକ କାରଣ ବ୍ୟତୀତ କୌଣସି ବାସସ୍ଥାନରୁ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବା ପାଇଁ ଜଣେ ଭଡାଟିଆଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆମେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 45 ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ କରିପାରିବା, ଯାହା କିଛି ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାରିତାକୁ ବାରଣ କରେ । ଉକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଦିଆଗଲା :

"45. କେତେକ ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାରିତା ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ ହେଲା-

(1) ଏହି ଅଧିନିୟମରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇ ନଥିଲେ, କୌଣସି ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯେକୌଣସି ବାସସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କିତ ମାନକ ଭଡା ସ୍ଥିର କରିବା କିମ୍ବା ଏହି ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅଧୀନରେ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ସହିତ ଜଡିତ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ନାହିଁ, ଏବଂ ଏହି ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

(2) ଉପ-ଧାରା (1) ରେ ଥିବା କୌଣସି ବିଷୟକୁ ଏହି ଅଧିନିୟମ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯେକୌଣସି ବାସସ୍ଥାନର ଅଧିକାର ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ବାରଣ କରାଯିବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଏପରି ବାସସ୍ଥାନର ଭଡା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର କରିବାକୁ ବାରଣ କରାଯିବ ।"

ଏହି ଧାରା ଅନୁଶୀଳନ ଦର୍ଶାଏ ଯେ ଏହା ଯେକୌଣସି ବାସସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କିତ ମାନକ ଭଡା ସ୍ଥିର କରିବା କିମ୍ବା ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ବିଷୟ ସମ୍ପର୍କିତ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାରିତାକୁ ବାରଣ କରେ । ଏହା ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଅଧିନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ଯେକୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଷିଦ୍ଧାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଏ । ତେବେ, ଉପ-ଧାରା (2), ସ୍ପଷ୍ଟ କରେ ଯେ ଉପ-ଧାରା (1) ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯିବ ନାହିଁ ଯେ କୌଣସି ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଆଇନ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ଯେକୌଣସି ବାସସ୍ଥାନର ଅଧିକାର ପ୍ରଶ୍ନର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ବାରଣ କରିବ କିମ୍ବା ଏପରି ବାସସ୍ଥାନର ଭଡା ପାଇବାକୁ ହକଦାର ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠାଇବାରୁ ବାରଣ କରିବ । ଏହା ଆମକୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ଆଡକୁ ନେଇଯାଏ, ଭଡା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଅଧିନିୟମ ଦ୍ୱାରା କିମ୍ବା ଅଧୀନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ କ୍ଷମତାପ୍ରାପ୍ତ ଅନ୍ୟ କେଉଁ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକ ଅଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି: (i) ଧାରା 10 ଅନୁଯାୟୀ ମାନକ ଭଡା ସ୍ଥିର କରିବା; ଏବଂ (ii) ଅଧିନିୟମର ଅଧ୍ୟାୟ III-A ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଭଡାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବା ।

ଏଠାରେ, ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଯେ 1983 ର ଅଧିନିୟମ 27 ଦ୍ୱାରା ଅଧ୍ୟାୟ III-A ଅଗଷ୍ଟ 16, 1983 ଠାରୁ ଆଇନରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ନଅଟି ଭାଗ ଥିଲା, ଯେଉଁଥିରେ ଧାରା 23-

A ରୁ 23- I ମୂଳତଃ ପ୍ରଣୀତ ଥିଲା I ଧାରା 23- J ଯାହାକୁ "ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ", 1985 ମସିହାରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଥିଲା Iଧାରା 23-A ରେ ଥିବା ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ପାଇଁ ବେଦଖଲର କାରଣର ଦୁଇଟି ବିଭାଗ ଅଛି; ଖଣ୍ଡ(a) ସେତେବେଳେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ବାସସ୍ଥାନକୁ ଆବାସିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଡା ଦିଆଯାଏ ଏବଂ ଖଣ୍ଡ (b) ସେତେବେଳେ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହୁଏ ଯେତେବେଳେ ଭଡା ଦେବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅଣ-ଆବାସିକ ହୋଇଥାଏ I ଧାରା 23- A ମଧ ଏକ ଅମାନ୍ୟ ଧାରା ସହିତ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ ଏବଂ କୁହେ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପାଇଁ ପ୍ରଚଳିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଆଇନ କିମ୍ବା ଚୁକ୍ତିନାମାରେ ଯେକୌଣସି ବିଷୟ ସତ୍ତ୍ୱେ, ଜଣେ ଘରମାଲିକ ଉପରୋକ୍ତ ଖଣ୍ଡ (a) ଏବଂ (b) ରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଗୋଟିଏ କିମ୍ବା ଅଧିକ ଆଧାର ଉପରେ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ ଆବେଦନ ଦାଖଲ କରିପାରିବେ I ଏହା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବାସିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭଡ଼ା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆବାସ, ଯଦି ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ଜଣେ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତ ଭାବରେ ନିଜ ପାଇଁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କ ପରିବାରର ଯେକୌଣସି ସଦସ୍ୟଙ୍କ ପାଇଁ କିମ୍ବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ପାଇଁ ଯାହାଙ୍କ ଲାଭ ପାଇଁ ବାସସ୍ଥାନ ରଖାଯାଇଛି ଏବଂ ଘରମାଲିକ କିମ୍ବା ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସେହି ସହର କିମ୍ବା ସହରରେ ତାଙ୍କ ଦଖଲ ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଉପଯୁକ୍ତ ଆବାସ ନାହିଁ, ବାସସ୍ଥାନରୁ ବେଦଖଲ ପାଇଁ ଆବେଦନ ଘରମାଲିକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ନିକଟରେ କରିବାକୁ ପଡିବ I ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ଧାରା 23- Aରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ଆଧାରରେ ବେଦଖଲର ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ସେହି ସପକ୍ଷରେ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା Iକିନ୍ତୁ ସେହି ସ୍ଥିତି କେବଳ ଜାନୁଆରୀ 16, 1985 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଳ୍ପ ସମୟ ପାଇଁ ରହିଲା, ଯେତେବେଳେ 1985ର ଅଧିନିୟମ 7 ଦ୍ୱାରା ଧାରା 11- A ଅଧ୍ୟାୟ III ରେ ଏବଂ ଧାରା 23- J ଅଧ୍ୟାୟ III-A ରେ ସନ୍ନିବେଶିତ ହୋଇଥିଲା I ଧାରା 11-A କହେ ଯେ ଅଧ୍ୟାୟ III ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅଧ୍ୟାୟ III-Aରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟ ସହିତ ଜଡିତ, ଧାରା 23-Jରେ ପରିଭାଷିତ ଜମି ମାଲିକଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ I ଧାରା 23- Jରେ ପାଞ୍ଚଟି ବର୍ଗର ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଗଣନା କରାଯାଇଛି Iସେଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି :

(i) କୌଣସି ସରକାରଙ୍କର ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ କିମ୍ବା ପ୍ରତିରକ୍ଷା ସେବାର ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ ସଦସ୍ୟ ;

(ii) କୌଣସି ସରକାରଙ୍କ ମାଲିକାନାରେ ଥିବା କୌଣସି କମ୍ପାନୀର ଜଣେ ଅବସରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ମଚାରୀ ;

(iii) ଜଣେ ବିଧବା କିମ୍ବା ଜଣେ ପରିତ୍ୟକ୍ତା ସ୍ତ୍ରୀ;

(iv) ଶାରୀରିକ ଭାବେ ଭିନ୍ନକ୍ଷମ ବ୍ୟକ୍ତି; ଏବଂ

(v) ଜଣେ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଇତ୍ୟାଦି, ଯିଏ ସରକାରୀ ବାସଗୃହ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ନୁହନ୍ତି I

ଜାନୁଆରୀ 16, 1985 ପରେ ସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଯେ କେବଳ ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଗର ଘରମାଲିକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଭଡ଼ା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଧାରା 23- A ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତା ଆଧାରରେ ଭଡ଼ାଟିଆଙ୍କୁ ବେଦଖଲ କରିବାକୁ ଆଦେଶ ଦେବାର ଅଧିକାର ଅଛି I ଧାରା 11- A, 12, 23-, 23- J ଏବଂ ଧାରା 45ର ମିଳିତ ପାଠ ଦର୍ଶାଏ ଯେ 23- Jରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବର୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ନ ଆସୁଥିବା ଜମିମାଲିକଙ୍କ ପ୍ରକୃତ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଆବଶ୍ୟକତା

ସମ୍ପର୍କରେ, ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12ର ଉପ-ଧାରା (1) ର ଖଣ୍ଡ (e) ଅନୁଯାୟୀ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରିବାକୁ ଏବଂ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ଅଧିକାର ଅଛି । ଏହା ଅନୁସରଣ କରେ ଯେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 12 (1) (e) ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତି-ଦାବିକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ତେଣୁ ଏହା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ବିଚାରାଦେଶ ଅଧିକାରିତାର ଅଭାବ ପାଇଁ ଅବୈଧ ହୋଇନାହିଁ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଯଦିଓ ଆମେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଯୁକ୍ତି ସହିତ ସହମତ ନୁହଁ, ଉପରୋକ୍ତ ଆଲୋଚନାକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଆମେ ଆପତ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରୁ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱିତୀୟ ଆବେଦନକୁ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଖାରଜ କରିଛନ୍ତି । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଏହି ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି କିନ୍ତୁ ତଥ୍ୟ ଏବଂ ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ନାହିଁ ।

ଏହି ଶୁଣାଣି ଶେଷ ହେବା ପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଘର ଖାଲି କରିବା ପାଇଁ ଛଅ ମାସ ସମୟ ଅନୁରୋଧ କରନ୍ତି । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ କଥା ଶୁଣି ଆମେ ମତ ଦେଉଛୁ ଯେ ଯଦି ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା ପରିସର ଖାଲି କରିବା ଏବଂ ଏହାର ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଦଖଲ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଛଅ ମାସ ସମୟ ଦିଆଯାଏ ତେବେ ନ୍ୟାୟର ସ୍ୱାର୍ଥ ପୂରଣ ହେବ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ, ଆଜିଠାରୁ ଚାରି ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଏକ ସାଧାରଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦାଖଲ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ତେଣୁ ଆମେ ଅଗଷ୍ଟ 31, 2002 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଛୁ ।

ଆର.ପି. ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।